

Wädurhorn nr 225



Adliga ätten Wädurhorn nr 225 †

Introd. 1634, utdöd efter 1638.

¹ SH. Liber caus., vol. 42 (OA). ² G I r. ³ SK. ⁴ Hh. ⁵ SH. Liber caus., vol. 122, pars 5 (OA.). ⁶ SH. Liber caus., vol. 81 (OA). ⁷ Af.

Uppgifterna på riddarhusgenealogien för denna ätt äro synnerligen förvirrande. Ättens stamfader uppgives felaktigt hava varit konung Gustaf I:s fogde i Dalarne **Peder Månsson**, som erhöll konungens brev¹, dat. Strängnäs Södra Johannis Baptistæ dag 1529, på frihet och frälse på sina gårdar samt »hielm och sköll», och efterlämnade två söner **Gjord** och **Erik Pederssöner**. Denne Peder Månsson, som bodde på Åstadai (Årsta) i Sköldinge socken, Oppunda härad, Södermanland – och var farbroder¹ till fogden **Joen Karlsson (blåfalk)** till Åstada, sedan till Mem och Sjösa, som han erhöll genom sitt gifte med **Agneta Arentsdotter (Örnflycht)**, adlad den 15 februari 1554³ och stupad den 3 januari 1568 i striden vid Norrby – erhöll 1528 gården Hesle (Hasslö) i Lerbo socken, Oppunda härad i förläning på behaglig tid², blev fogde i Dalarne 1530 och är möjligen identisk med den Peder Månsson, som 1540 blev häradshövding i Oppunda härad.¹ Han var gift med **Margareta Andersdotter** i hennes 1:a gifte och hade med henne endast en dotter **Marina Pedersdotter**, som var gift, med vem är ej känt, och dog barnlös 1615.¹ (På riddarhusgenealogien uppgives hon felaktigt hava varit gift med sin halvbroder Gjord Anders [ej Peders] son). Hon ärvdes till större delen av denne sin halvbroders barn.¹ Peder Månssons efterleverska Margareta Andersdotter gifte om sig med **Anders Bagge** (se nedan), som var ätten Wädurhorns verkliga stamfader.

Även andra personer, som av en eller annan anledning kallat sig Wädurhorn, hava utan fog inblandats i ätten. Ovan har nämnts Erik Pedersson, som kallade sig Wädurhorn och på riddarhusgenealogien uppgives varit fader till Jon Eriksson, vars barn, sedan fadern erhållit sköldknektevapen, även antogo detta tillnamn. Mellan dessa två, som båda voro sköldknektar och levde samtidigt, har dock ingen släktskap kunnat spåras. Den förre, som stupade vid Kalmar 1611, var fader till lagmannen Erik **Lagerqvist**, (vars dotter Helena blev gift med överstelöjtnanten Joel **von Halle**, en son till Margareta Wädurhorn, se nedan). Den senare blev stamfader för adliga ätten **Sölfverarm**. Förutom sonen **Påvel Jonsson Wädurhorn-Sölfverarm**, som själv slöt sin ätt 1637, hade han även sonen kaptenen **Elof Jonsson Wädurhorn**, död före 1630, gift med **Elisabet Hund**, född 1602, död 1674 (omgift med regementskvartermästaren Olof Olofsson, adlad Morgenstierna, nr 339), samt dottern **Christina Wädurhorn**, gift med ryttmästaren **Tuve Tuveesson Hökeflycht**. Den även som hans dotter upptagna **Elisabet Wädurhorn**, gift med översten **Harald Bengtsson**, adlad **Igelström**, död 1678, var dock hans sondotter och Elof Jonsson Wädurhorns enda barn.

TAB 1

Anders Bagge, till Hässlö (Hesleby) i Lerbo socken, Södermanlands län, som han fick med sin hustru, vars första man erhållit gården i förläning 1528. Konung Gustafs befallningsman vid Ekolsund 1544 och ännu 1553¹. Skulle föras fängslad till konungen 1551-04-04 men synes vara frigiven s. å. 5/6, då konungen tillskriver honom². Fick Johan Turessons (Rosengren) brev 1555-06-07 att såsom andra av adel i Nyköpings län utrusta krigsfolk. Deltog i mönstringen med frälset i Södermanland 1562, men ej 1563⁴. Död i början av 1560-talet. Gift sannolikt 1553-06-24, 'enligt morgongåvobrev underskrivet följande dagen av Måns Ivarsson till Edeby, Bengt Nilsson till Arnöberg, Göran Andersson till Istad, Sten Eriksson till Stensnäs, Per Larsson till Hamra och Anders Persson till Hålbönäs', med¹ **Margareta Andersdotter** i hennes 2:a gifte (gift 1:o före² 1545-02-25 med fogden i Dalarne Peder Månsson till Hässlö och Åstada).

Barn:

- **Gjord Andersson**, till Hasslö. Tillbytte sig av kronan Taxinge i Lids socken, Södermanlands län 1589-02-26. Död före 1605, då barnen skiftade arv efter föräldrarna.⁵ – Hans gifte ej känt.

Barn:

- **Nils Gjordsson Wädurhorn**, till Hasslö, som han fick vid arvsfördelningen 1605⁵. Erhöll fullmakt att uppfordra adeln i Södermanland att möta konungen i Tälge 1609-01-17. Sändes av konungen till Narva med penningar 1610-09-05. Befallning att hålla utskrivning med adelns bönder i Södermanland, Närke och Värmland samt Vadsbo och Valla härad 1611-01-10. I slottsloven på Nyköpings slott samt över Rönö och Jönåkers härad s. å. 6/6. Fullmakt 1617-07-01 att uppbära Älvsborgs lösen i Södermanland. Introd. på ättens vägnar 1634 under nr 197, vilket nummer sedan ändrats till 225, sedan han uppvisat Johan Turessons ovannämnda brev till hans farfader samt dennes morgongåvobrev. Död barnlös 1634 eller 1635-09-25 (uppgiften i S. H. Liber caus., vol. 122, pars 5, att han avlidit 1633-09-25 är tydligen en felskrivning) och begravnen i Lerbo kyrka. Gift 1611-11-10 Fållnäs med **Carin Larsdotter**, som erhöll Husslö i morgongåva, död 1636-06-00 i riksamiralen Carl C:son Gyllenhielms hus vid Järntorget i Stockholm och begravnen s. å. 17/7 i Lerbo kyrka, dotter av 'Gyllenstiernska rättaren' Stommen Lars Nilsson. Efter hennes död satte sig generalmajoren Johan Fitinghoff i besittning av all hennes kvarlåtenskap för ett henne lämnat penninglån å 60 rdr och 26 dukater, varom uppstod rättegång mellan honom och överstelöjtnanten Joel von Halle.
- **Margareta Gjordsdotter Wädurhorn**, till Taxinge, som hon erhöll vid arvsfördelningen 1605⁵, men en tid (1614–1618) fick avstå på grund av sitt ofrälse gifte. Levde 1652-03-05, men var död 1656-10-11. Gift 161(3) med löjtnanten vid Södermanlands regemente **Henrik von Halle**, död 1629. De voro föräldrar till överstelöjtnanten **Joel von Halle**, natural. [von Halle](#).
- **Anders Gjordsson Wädurhorn**, död 1621. [Se Tab. 2](#)

TAB 2

Anders Gjordsson Wädurhorn (son av Gjord Andersson, se Tab. 1), till Taxinge, som fränkants system 1613-11-00 på grund av hennes ofrälsegifte. Rustade till Riga 1621 och död där s. å. 6 Han ägde Jädra i Långtora socken, och Sävsta i Husby-Sjutolfts socken, båda i Uppsala län, vilka han erhöi vid arvsdelningen 1605.⁵ Gift 1619, 'då han ännu icke var 20 år gammal', med **Annika Persdotter** i hennes 1:a gifte (gift 2:o med befallningsmannen i Västersysslet i Värmland Joen Larsson Ökna), död 1647, dotter av Per Jönsson [Bratt af Höglunda](#), och hans 2:a fru Ingeborg Amundsdotter.

Barn:

- **Gjord**, född posthumus 1621⁶. Levde i juni 1638, då han befann sig i »främmande land», men troligen död ung.

Källor

[Gustaf Elgenstierna](#), Den introducerade svenska adelns ättartavlor. 1925-36.